

BEMESTINGSADVIES

Commissie Bemesting Grasland en Voedergewassen

Te kort aan (kunst)mest?

Hoe verdeel ik de kunstmest dynamisch?

Wim Bussink, NMI
Nijkerk, 20 februari 2014

www.bemestingsadvies.nl

Productschap
Zuivel

nmi

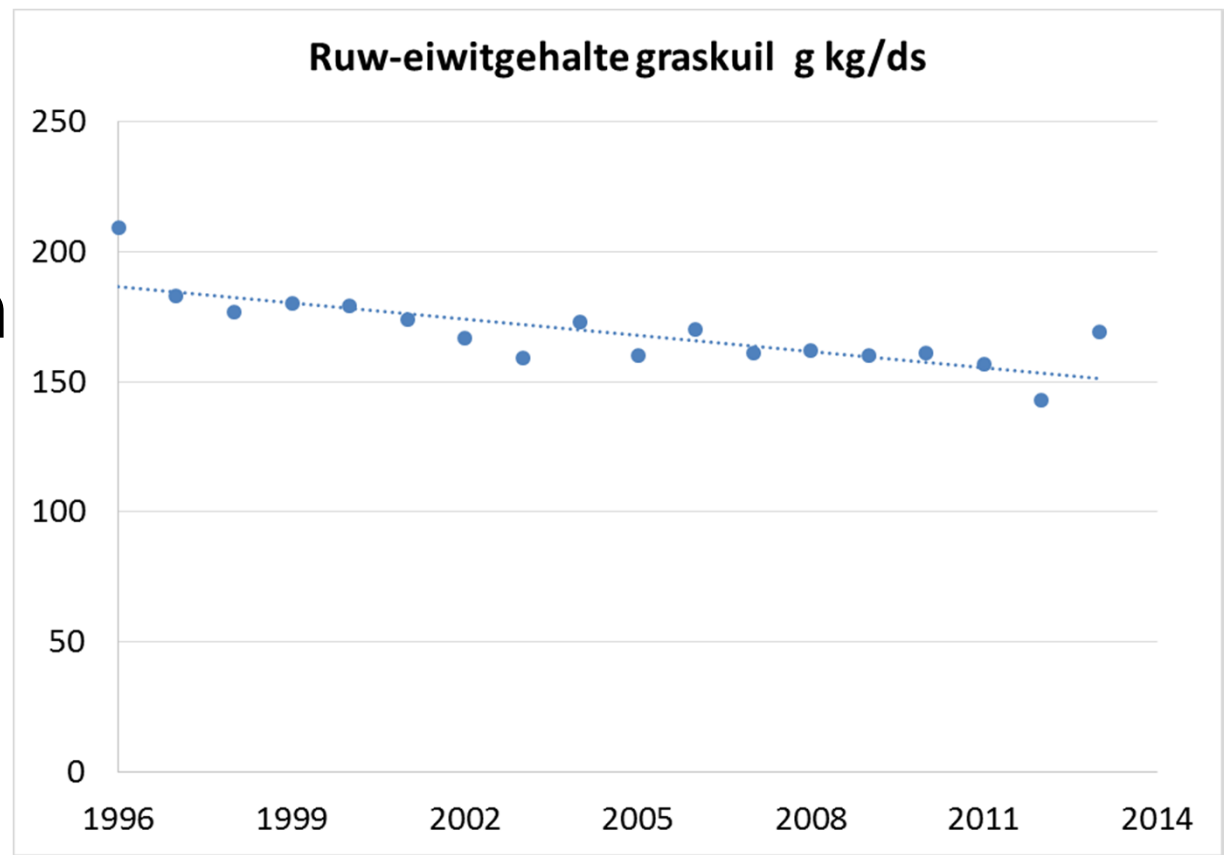
- ④ Complementair aan CBGV werk
- ④ Materiaal deels deze afkomstig uit studies met PZ financiering

Elke kg N telt! (1)

- ⦿ Vraag naar voer en eiwit zal toenemen

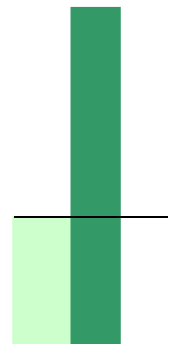

Bron: BlggAgroXpertus

Inhoud

- Bij de start
  - Vroeg dierlijke mest
  - Type N-meststof
- Meer dynamisch
  - N-deling: wel/niet zinvol
  - Optimale tijdstip N-bemesting 1^e snede
  - Na de 1^e snede
  - bijzonderheden

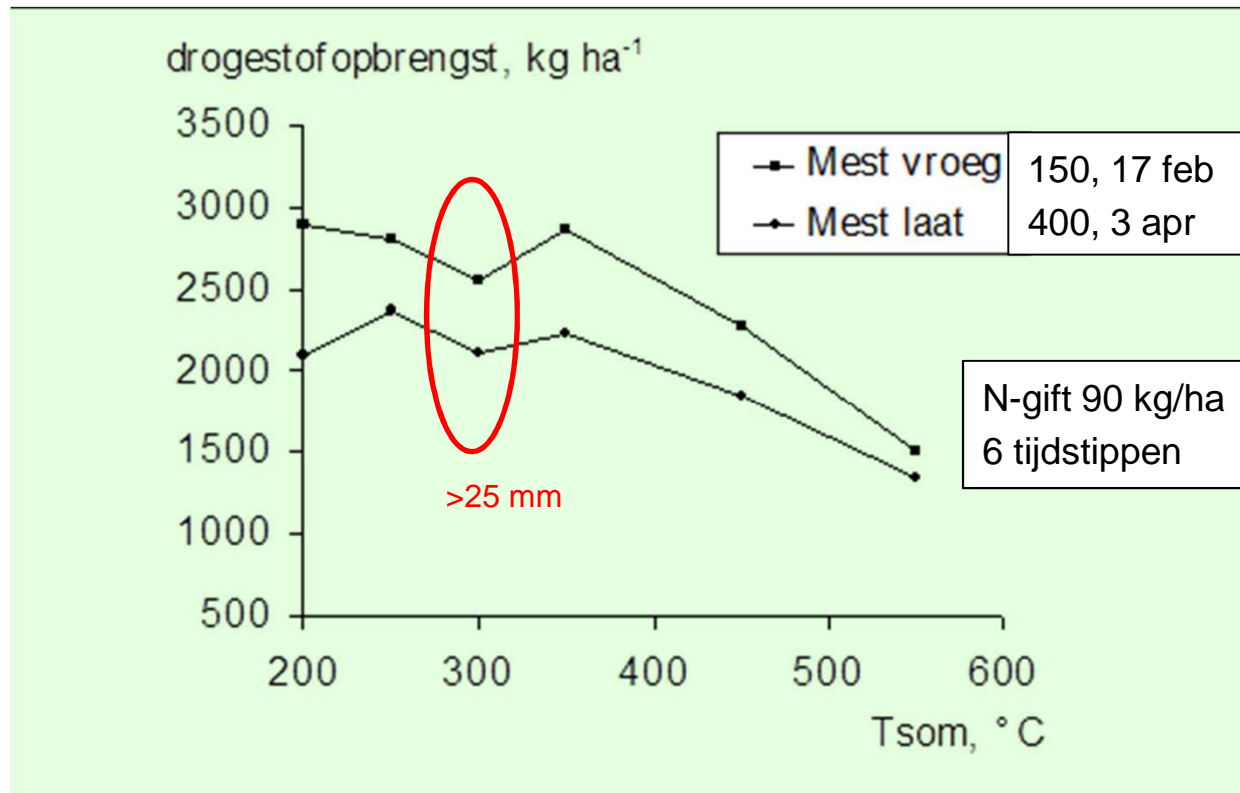

Vroeg dierlijke mest

- Hoogste N-werking op jaarbasis
- Goede 1^e snede

Let op! bereikbaarheid
perceel moet
goed zijn

250-600 kg ds/ha
2 jaar proeven

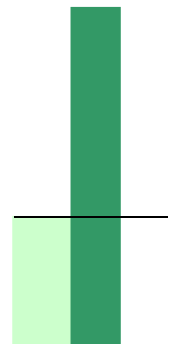

Vroeg dierlijke mest (2)

- Hoogste N-werking op jaarbasis
- Laagste ammoniakemissie

Berekend: N-mineralisatie in % per maand van de Norg-fractie van DRM.

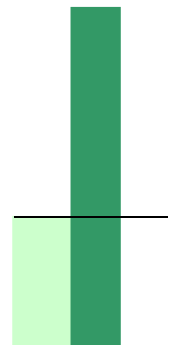
Maand van toediening	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	totaal
februari	2,4	3,3	4,6	6,4	7,9	7,7	6,3	4,1	2,3	45,0
maart	--	3,4	4,8	6,7	8,1	8,0	6,5	4,2	2,3	44,0
april	--	--	5,0	7,0	8,6	8,4	6,8	4,4	2,5	42,7
mei	--	--	--	7,6	9,2	9,1	7,4	4,8	2,6	40,7
juni	--	--	--	--	10,4	10,2	8,3	5,3	3,0	37,2
juli	--	--	--	--	--	12,1	9,7	6,3	3,5	31,6
augustus	--	--	--	--	--	--	11,8	7,6	4,2	23,6
september	--	--	--	--	--	--	--	9,2	5,1	14,3

Type N-meststof: 1^e snede

- ① 1^e snede: ammoniumrijke N-meststof
  - $\text{NH}_4/\text{NO}_3 > 1$
  - minder uitspoeling
- ② Nitrificatieremmer → verzekeringspremie
  - Niet alle jaren effect
  - Cumulatief over meerdere sneden?
- ③ Ureum: Nee → 20% NH_3 -em
  - 1^e snede 1x5jaar en 2^e snede 1x7 jaar
- ④ Vloeibare meststoffen → wisselend

Vb. Zand 2002: 1^e & 2^e snede

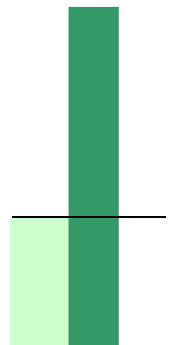
Meststof	ds, kg ha ⁻¹	meststof	N-benutting, %	meststof	meeropbrengst, € ha ⁻¹
AS/kas	6.816	Entec/kas	100,8	ASS	9
Entec/kas	6.802	Entec/Entec	98,6	Entec/kas	9
AS/AS	6.802	AS/kas	98,2	AS/kas	5
Entec/Entec	6.768	AS/AS	97,8	NPS23-12-28	1
ASS	6.768	NPS23-12-28	92,3	ureum+NBTP	1
Entec	6.648	kas/kas	91,6	kas	0
NPS 23-12-28	6.628	ASS	91,0	kas/kas	-1
kas	6.535	Entec	88,2	ureum	-2
AS	6.509	kas	83,1	AS/AS	-13
ureum+NBTP	6.490	AS	83,0	Entec/Entec	-17
kas/kas	6.458	ureum+NBTP	80,1	Entec	-22
ureum	6.432	NPS26-7-18	79,8	NPS26-7-18	-22
NPS 26-7-18	6.419	ureum	79,2	NP26-14	-28
NP 26-14	6.304	NP26-14	75,3	AS	-32
Ureas	6.229	Ureas	72,5	Ureas	-36
Perlka	5.890	Perlka	62,9	Perlka	-257

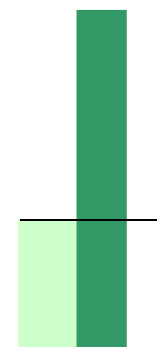
N-meststof: latere sneden

Kas(achtig) meststoffen! ($\text{NH}_4/\text{NO}_3 = 50/50$)

Meer dynamisch bemesten

N-deling voor de 1^e snede

- Veel proeven 1958-1962, 83/84
- 318 veldjes, 26 bruikbaar

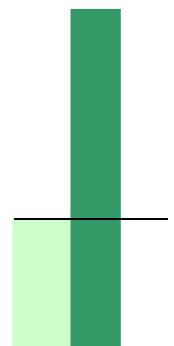
Grond	≈ 34 kgN	≈ 70 kgN	Dsopb kg/ha		N-benut (%)		RE extra
	Tsom1	Tsom2	g deling	deling	g deling	deling	g/kgds
zand, 16	189	334	2.192	2.316	71	79	12
klei, 6	211	339	2.140	2.219	66	70	5
veen, 4	173	313	1.728	1.773	58	59	0
totaal, 26	191	332	2.109	2.210	67	73	8

N-deling voor de 1^e snede

- Proef 2002
- Deling, Tsom 180 en 300

Meststof	Klei		Zand	
	RE	RE tov kas	RE	RE tov kas
kas	134	-	142	-
Entec/Entec	138	4	153	11
AS/kas	141	7	152	10
AS/AS	143	10	152	10
kas/kas	148	14	156	14
Entec/kas	153	19	155	13

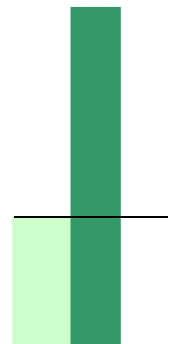
Advies N-deling 1^e snede

Vroeg dm

- 1. **NH₄-rijke* meststof voor Tsom 400**
- 2. kas, voor Tsom 400, let op het weer!

Geen dm,

- 1. **Geen deling**
  - a. NH₄-rijke* meststof rond Tsom 300
  - b. kas tussen Tsom 300 en 400, let op het weer!
- 2. **Deling:**
  - a. 1/3 ammoniumrijke* meststof vroeg Tsom 200
    - 1. **2/3 ammoniumrijke meststof voor Tsom 400**
    - 2. 2/3 kas voor Tsom 400 (let op het weer)

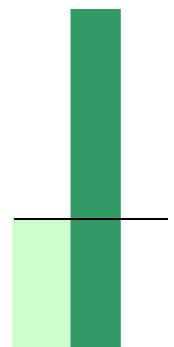
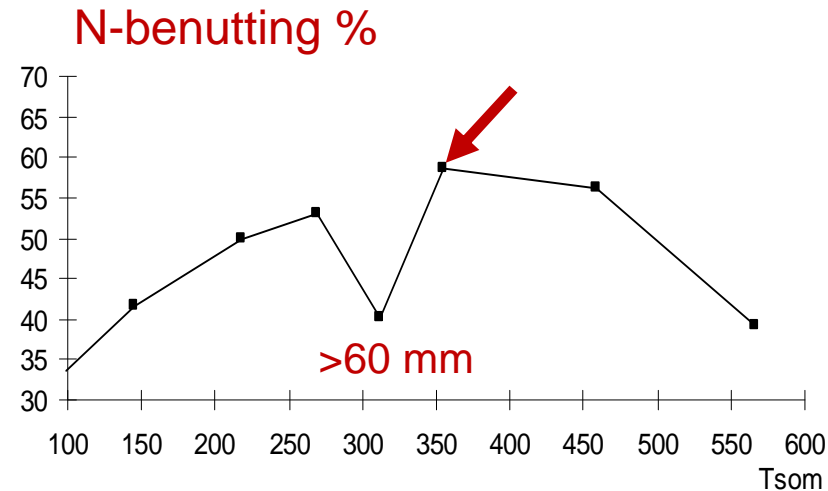
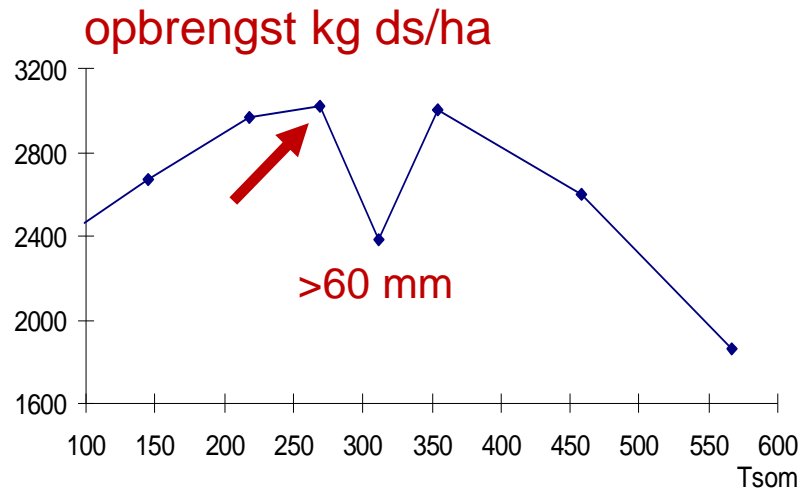

Optimale tijdstip 1e N-gift

🌱 Hoge N-benutting: T_{som} 300-400 (actueel 300-200)

→ f(grond, gift en streefopbrengst **en weer**)

→ Kijk naar 10-daagse (neerslag)verwachting!

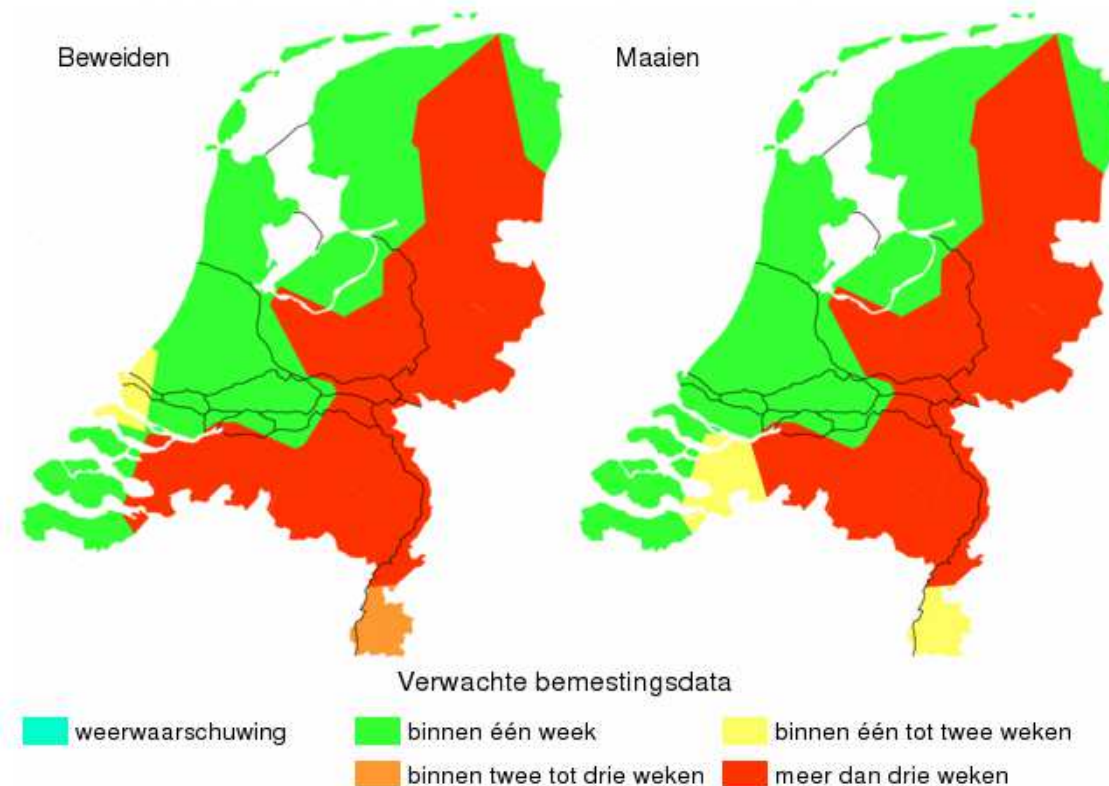

RE-gras

Sturen op ruweiwit via bemestingsstijdstip en stikstofgift

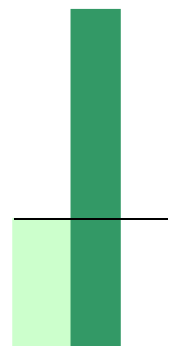
Station: Nieuw Beerta

Dit gebied is voornamelijk veen (de kaart is hier ook op gebaseerd). Er kan zeer binnenkort gestrooid worden, klik op deze kaarteenheden voor verdere berekening.

Ook komt in dit gebied veel zeelei voor. Er kan zeer binnenkort gestrooid worden, klik op deze kaarteenheden voor verdere berekening.

<http://www.nmi-agro.nl/regras>

www.bemestingsadvies.nl

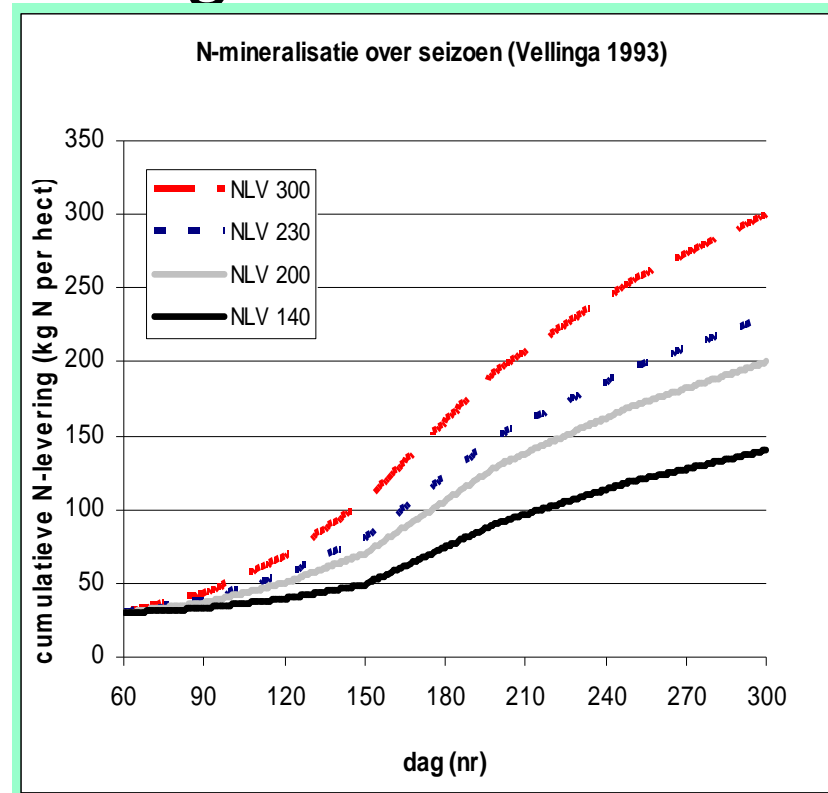

N-gift latere sneden statisch → dynamisch

NLV standaard verdeling

→ Weer

- neerslag
- temperatuur

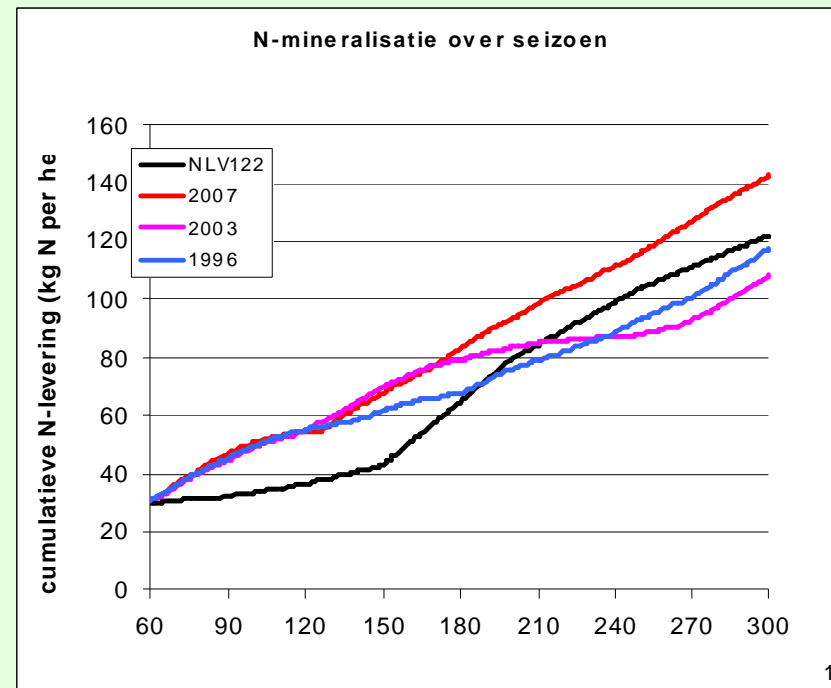
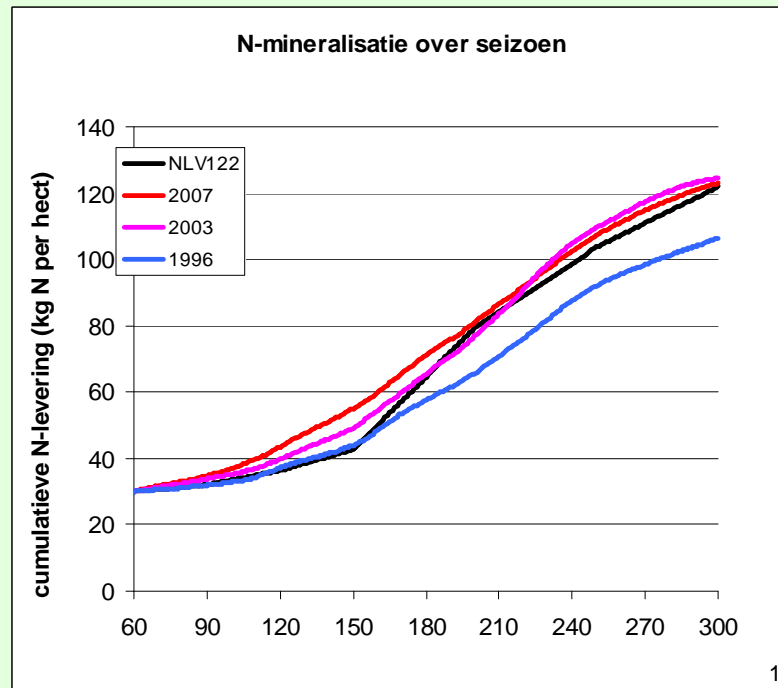

Effect temperatuur en vocht

zand: temperatuur

zand: vocht

Dynamisch N-bemesting

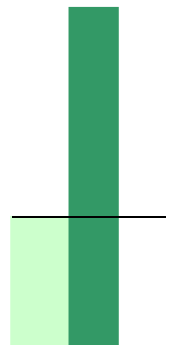
- $f(T, \text{vocht..})$
- wanneer? binnen enkele jaren
→ attenderingssysteem

Blijf attent over het seizoen CBGV-advies

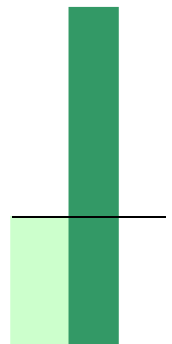
- 🌱 Zwaarte voorafgaande snede
  - zwaarder → strooi +25%, lichter → strooi -25%
- 🌱 Anticipeer op droogte
  - vooraf → lichtere sn: - 25%, achteraf → -25%
- 🌱 Wanneer stoppen met kunstmest? 15 sep
  - Verdeling en nawerking dierlijke mest
  - Grond?
- 🌱 Strooi binnen 1 week na maaien. Let op weer

Tip beweide percelen

- Wordt perceel hoofdzakelijk beweid
- Is N_{min} half juli-half aug >30 ?
- Laatste gift kan achterwege blijven!

Elke kg telt!

- 🌱 Maak een goede start
  - Meststofkeuze, timing
- 🌱 Speel niet op routine in groeiseizoen
- 🌱 Dynamisch (online advies) gewenst
- 🌱 De praktijk!!

